

Bu rapor; Enerji İşleri Genel Müdürlüğü, Enerji Politikaları ve Stratejileri Dairesi Başkanlığı Personeli tarafından hazırlanmış olup, haberler ilgili kaynakların özetidir.

“DÜNYA ENERJİ GÖRÜNÜMÜ”

120

Volkan YARAMIŞ:

AB Ülkeleri Enerji Görünümü

Sinem ÇAYNAK:

Amerikalar & Asya & Pasifik Enerji Görünümü

Feyyaz ŞİMŞEK:

Rusya & Hazar Enerji Görünümü

Abdurrahman

BAYRAKTARKATAL:

Think-Thank Kuruluşları

AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİ ENERJİ GÖRÜNÜMÜ

AB:

Basına sızan Taslak “Enerji Birliği İçin Strateji Belgesine” göre, Avrupa Komisyonu, tek bir enerji piyasası oluşturmanın önündeki engelleri kaldırmak amacıyla AB enerji kurumlarına daha fazla yetki vermeyi arzulamaktadır. Enerji Komiserleri Maros Sefcovic ve Miguel Arias Canete tarafından açıklanacak Enerji Birliği İçin Çerçeve Strateji Belgesinin temel amacı tamamen entegre bir Avrupa enerji piyasasını hayata geçirmektir. Bahse konu belgede, AB'nin iç enerji piyasasında hala yoğunlaşmanın söz konusu olduğu ve AB her ne kadar Avrupa seviyesinde enerji kurallarını oluştursa da pratikte 28 ulusal düzenleyici çerçevenin söz konusu olduğu belirtilmiş olup, tüm üye devletlerce hayata geçirilecek reformlara ihtiyaç duyulduğu vurgulanmıştır.

<https://euobserver.com/news/127740>

FRANSA:

Yenilenebilir Enerji Ticaret Birliği (SER) Konferansı'nın açılışında konuşan Fransa Başbakanı Manuel Valls, halihazırda parlamento aşamasında olan ve Fransa'nın enerji geçişini sağlayacak taslak kanunun Fransa Hükümetinin geçireceği en önemli kanunlardan biri olacağını ifade etmiştir. BM 21. İklim Zirvesi Taraflar Konferansı'nın (COP21) bu yıl Paris'te gerçekleşeceğini altını çizen ve 2015 yılının Fransa için “yeşil bir yıl” olacağını vurgulayan Valls, enerji geçiş kanunuyla 2030 yılı itibariyle ülkenin yenilenebilir enerjiden ürettiği elektriğin payının %40'a çıkacağını ve 2025 yılı itibariyle de nükleer payının %50'ye gerileyeceğini belirtmiştir.

<http://www.windpowermonthly.com/article/1333862/analysis-france-prepares-energy-revolution>

ROMANYA:

Romanya'nın kamu sahipliğindeki nükleer enerji şirketi Nuclearelectrica geçtiğimiz yıl 408.5 milyon Avro hasılat elde ederek bir önceki yıla nazaran %12 hasıla kaybına uğramıştır. 2013 yılında Şirketin 450 milyon Avro hasılatı ve 95 milyon Avro net kârı olduğu dikkate alındığında, 2014 yılı için şirket muhasebesine 408.5 milyon Avro hasılat ve 30.8 milyon Avro net kârın kaydedilmesi olumsuz olarak değerlendirilmektedir. Şirketin bir yıl içerisindeki net karı üç kat dolayında azalmıştır.

<http://www.romania-insider.com/three-times-lower-profit-for-romanian-nuclear-energy-producer/142252/>

AMERİKALAR & ASYA & PASİFİK ENERJİ GÖRÜNÜMÜ

ABD:

ABD Başkanı Obama ABD Parlamentosu'na gönderdiği resmi mektupta Libya'nın durumunun ABD'nin güvenliği ve dış politikasını olağanüstü şekilde etkilemeye devam ettiğini ifade etmiştir. Başkan Obama, Libya'da kaynaklar üzerinde devam eden çatışmadan ötürü ülkenin ulusal acil durumunun uzatılmasını istemiştir.

<http://www.reuters.com/article/2015/02/23/usa-libya-obama-idUSL1N0VL20B20150223>

BREZİLYA:

Brezilya'da rüzgar yatırımları artmaya devam etmektedir. Rüzgar türbini üreticisi Suzlon Şirketi Brezilya'da 16 aylık bir sürede 350 MW rüzgar kurulu gücünün tamamlandığını kaydetmiştir. Projelerin rüzgar gücünün yüksek olduğu Rio Grande do Norte ve Ceara eyaletlerinde yer aldığı belirtilmektedir.

<http://www.livemint.com/Companies/xrs5X741WXvthEUpXn3fyN/Suzlon-Energy-completes-350-MW-wind-turbine-deal-in-Brazil.html>

JAPONYA:

Japon Hükümeti'nin 2014 yılında açıkladığı enerji planı yenilenebilir enerji kullanımının azami ölçüde artırılmasını öngörmektedir. Japonya'da yenilenebilir enerji kaynaklarının geliştirilmesinde yeni teknolojilerin kullanılması öngörülmektedir. Japonya'nın offshore yenilenebilir enerji yatırımları için saha testleri yapmaya başladığı kaydedilmektedir. Toshiba şirketi Japonya'nın güney Pasifik kıyısına büyük ölçekli enerji çiftliği kurulmasını hedeflediklerini belirtmiştir. Yenilenebilir enerji programı için ayrılan bütçenin 23 milyon dolar olduğu kaydedilmektedir. Maliyetlerin bir kısmının Hükümet tarafından sübvansede edileceği ifade edilmektedir.

<http://blogs.wsj.com/japanrealtime/2015/02/18/japan-looks-to-ocean-for-renewable-energy/>

RUSYA&HAZAR ENERJİ GÖRÜNÜMÜ

RUSYA-MEKSİKA:

Meksika'nın Rusya Büyükelçisi Ruben Beltran Guerrero RIA Novosti gazetesine verdiği demeçte, Rus enerji devleri LUKoil, Gazprom ve Rosneft'in Meksika'daki petrol üretim projelerinde yer almasıyla ilgilendiklerini ifade etti. Büyükelçi, Rusya'nın şu anda Meksika'daki projelere yoğun yatırım halinde olmadığını, ancak örneğin LUKoil ve Gazprom gibi bazı şirketler için bazı sinyaller bulunduğunu, onların Meksika'nın enerji sektöründe katılım kararının ihale sonuçlarına göre yapılacağını söyledi. Beltran Meksika'nın enerji sektörünün Rus şirketleri için çok ilginç olabileceğini belirterek, Rosneft'in ülkedeki kalkınma projelerine olan ilgisini sözlerine ekledi. Beltran Veracruz, Tabasco ve Campeche şehirlerinin kıyılarındaki petrol geliştirme projeleri için ihalenin Haziran 2015 yılında başlayacağını söyledi. Aralık 2013 yılından bu yana, Meksika neredeyse 80 yıldır büyük enerji reformlarını üstlenen devlet petrol şirketi Pemex ve Federal Elektrik Komisyonu AKKA'nın yanında ilk kez özel şirketlere izin vererek, elektrik, petrol ve gaz geliştirme, çıkarma, taşıma ve depolama fırsatları için özel yatırımı çekecek. Gazprom Meksika'daki projelere ilgi duyduğunu ifade ederken, daha önce Rus petrol ve gaz şirketi Lukoil, Pemex ile bir işbirliği anlaşması imzaladı.

<http://sputniknews.com/business/20150216/1018327908.html>

RUSYA-AB-UKRAYNA:

Bir sonraki kış için gaz teslimatlar üzerindeki Minsk Ateşkes Anlaşması, Rusya ve Ukrayna için yeni, ancak kırılabilir olabilecek bir fırsat sunabilir. 28 Avrupa Birliği'nin Devlet Başkanları 12 Şubat'ta üst gündemin Ukrayna krizi olduğu bir toplantıda bir araya gelerek ateşkes ilan ettiler. Doğu Ukrayna'nın durumunda istikrar olmazsa, AB liderleri Rusya'ya karşı daha fazla yaptırım dikkate alacaklar. Eğer çatışma soğursa bir sonraki kış için Ukrayna'nın arz güvenliğini sağlamada Rus gazına bir fırsat sunabilir. Geçici gaz anlaşması konusunda, Moskova, Kiev ve Avrupa Komisyonu arasındaki müzakerelerin yakında Sofya'da başlayacak olmasına rağmen henüz hiçbir tarih belirlenmedi. Rus devi Gazprom ile Ukrayna arasındaki 'kış paketi' olarak adlandırılan tedarik sözleşmesi 1 Nisan'da sona eriyor. Komisyon Başkanı Jean-Claude Juncker 12 Şubat'ta Brüksel'deki bir basın toplantısında, Komisyon'un şimdi Minsk Anlaşmasının ayrılmaz parçası olarak bir dizi orkestra olacağını, 2015 kışı için önceki kışlardaki olayların tekrarlanmaması için özellikle üçlü enerji müzakerelerinin yeniden başlatmasını sağlayacağını ve bu görüşmelere derhal devam edileceğini anlattı. Juncker, Almanya Başbakanı Angela Merkel, Fransa Cumhurbaşkanı François Hollande, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ve Ukraynalı mevkidaşı Minsk Petro Poroshenko ile AB liderlere toplantı hakkındaki brifingi sonrası konuştu. Toplantı, 17 saat süren müzakerelerin ardından bir ateşkes anlaşması üretti.

<http://interfaxenergy.com/gasdaily/article/15279/minsk-deal-means-more-ukraine-russia-gas-talks>

RUSYA-ÇİN:

Wall Street Journal raporlarına göre Çin, petrol endüstrisini daha verimli ve rekabetçi yapmak istemesi nedeniyle, devlet petrol şirketlerini birleştirmek istiyor. Bir seçenek de, Çin Ulusal Petrol Şirketi ve ana yerli rakibi Çin Petrokimya A.Ş. ile diğeri de Çin Ulusal Offshore Petrol Şirketi ve Sinochem Grubu'nu bir araya getirerek birleştirmektir. Yıllardır, dört özel şirketin bir coğrafi veya iş alanı vardı, ancak son 15 yılda rekabet teşvik etmek için birbirlerinin aynı işin içine alacak şekilde genişlediler. Bu planın bilgisine sahip yetkililerinden biri, şirketlerin giderek aralarında kavga ettiklerini ve bunun artık bir sürü verimsizliğe yol açtığını, düşük petrol fiyatlarının sorunları daha da ağırlaştırdığını belirtti. Yetkili, kendilerinin daha iyi yurtdışı rekabet için büyük bir Çinli marka oluşturmak ve kendi Exxon Mobil'ini istediklerini söyledi. Diğer yandan Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, doğal gaz arzı için Macaristan'a daha elverişli koşullar teklif etti. Gazın yüzde 70'ini Rusya'dan alan Macaristan, Rusya'ya sadece kullandığı gazın bedelini ödeyecek. Ancak, Moskova'nın enerji kaynakları üzerinden meydan okuyan anlaşmasının Avrupa girişimi sorun teşkil edecek.

<http://blogs.wsj.com/moneybeat/2015/02/18/china-considers-oil-megamergers-energy-journal/>

RUSYA-ABD-DÜNYA:

BP'ye göre doğal gaz, gelişmekte olan ekonomiler arasındaki artan talep nedeniyle enerji sektörünü değiştiren sonraki on yıl içinde gücü en hızlı büyüyen tek kaynak olarak ortaya çıkacak. BP 2035 Enerji Görünümü raporunda, Asya'da devam eden ekonomik genişlemenin önümüzdeki iki yılda, yıllık ortalama yüzde 1,4 oranında artan dünya enerji talebinde sürücü rol oynayacağı, doğalgazın temiz yakıt olmasının yanı sıra, en hızlı büyüyen fosil yakıt olarak ön plana çıktığı belirtildi. BP CEO'su Bob Dudley raporunda, şeyl petrol ve şeyl gaz gibi yenilenebilir ve konvansiyonel olmayan fosil yakıtların enerji karışımının pastada daha büyük bir dilim elde edeceğini, gaz piyasasının daha küresel hale geldikçe, sıvılaştırılmış doğal gaz için "küresel fiyat hareketlerinin daha fazla uyum için öncülük edeceğini söyledi. Doğal gaz tüketiminin, özellikle Asya'dan gelen talep artışının bir sonucu olarak, bu yıl yüzde 1,9 artması bekleniyor. Doğal gaz ister Ortadoğu, isterse ABD veya Rusya'dan geliyor olsun, gelecekte büyük bir rol oynayacağına ilişkin hiçbir soru bulunmuyor.

<http://www.thenational.ae/business/energy/natural-gas-to-become-most-important-source-of-power-in-next-decade-says-bp>

KÖMÜRE PARA YOK

Uzun vadede Almanya'yı dünya ihracat şampiyonu olarak tutmak için, Alman devleti hala elini daha fazla kasaya atmakta ve diğer ülkelerin "Made in Germany" teknolojisini tam olarak ödeyebilmesini sağlamaktadır. Bu ihracat finansmanı çeşitli özel bankalarla etkileşim içinde KfW (Alman Kalkınma Bankası) iştiraki IPEX aracılığı ile sorumlu bir şekilde yürütülür. Bu amaçla devlet ihracat kredi garantilerine ilave olarak büyük ölçekli kredi garantileri eklenir. Alman endüstrisi için bu cazip bir iş olmaktadır, bu şekilde önemli ölçüde ihracat riski azalmaktadır.

Ancak bu şekilde, eğer dünyaya yenilikçi ve öncü teknolojiler sunulmaz, ama kömür yakıtlı enerji santralleri gibi Avrupa'da daha az alıcı bulanlar sunulursa her şey sorgulanabilir hale gelir. Yenilenebilir enerjiler ve enerji verimliliği teknolojilerinin aksine kömür santralleri, iklim değişikliği sonrasında giderek daha fazla önem kaybetmektedirler. Çünkü yeni santrallerin 40 ile 60 yıl arasındaki yaşam döngüsü içinde, kömür gücünün hiçbir ekonomik geleceği bulunmamaktadır. Aksine; az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde su, rüzgâr ve özellikle güneşten merkezi olmayan enerji üretimi, bugün zaten geleneksel enerji kaynaklarının merkezi santrallerinden çoğunlukla çok daha caziptir.

Asya ve Afrika'daki enerji tedarikçileri Almanya'dan gelen özel tekliflere karşı ne yazık ki hassastırlar. Cazip finansman seçenekleri tarafından çekici hale getirilmiş bugünün görünüşte ucuz kömür çözümü için siz karar verin; uzun vadeli olarak yüksek bir olasılıkla yarının ekonomik sorunlarını satın alacaksınız. Şu anda kömür hala ucuz bir hammadde olsa bile, CO₂ emisyonlarının gerçek maliyetinin sonuçları gelecekte her zaman ağır olacaktır. Bu yüzden Çevre Bakanı Barbara Hendricks'in New York'taki BM İklim Zirvesi'nde kalkınma ve iklim politikası işbirliği çerçevesinde çevreye zararlı projeleri artık teşvik etmek istememesini açıklaması, mantıklıydı. Ancak ne yazık ki, bunu uygulamaya koyması mümkün olmamıştır: neredeyse kamu tarafından fark edilmeden, tam da bu teminatların devamına yakın zamanda karar verilmiştir.

Gereğe olarak ortaya koyulan, yeni Alman kömür yakıtlı santrallerinin eski verimsiz santrallerin yerine geçeceği ve böylece CO₂ emisyonlarının azaltılacağıdır. Naif gerçek burada, karşılaştırma ve bugün tercihte bulunma olabilir. Eski verimsiz santraller birkaç yıl içinde kapatılsa ve yerini karbon-nötr teknoloji alsaydı, sonuç olarak yeni santraller on yıllar boyunca daha çok CO₂ üretecekler.

Alman enerji dönüşümünün güvenilirliği şimdi daha az tehlikede değil: Almanya yüksek oranda yenilenebilir enerji ve özellikle orta vadede daha az kömür elektriği ile enerjide dönüşümün işlediğini göstermek istiyor. Kömür santralleri sürdürülebilir bir enerji dönüşümüne uymamaktadır, büyük miktarlarda sera gazı üretmektedirler ve yenilenebilir enerji ile kombinasyonda çok esnek değildirler. ABD veya İngiltere gibi ülkeler de haklı olarak bu tür finansal teminatlardan kalıcı olarak kaçınılmasını talep etmektedirler.

Enerjide dönüşüm muazzam yatırım ve yenilikçi yaratıcılık fırsatları ve dolayısıyla gelişmiş bir rekabet ve istihdam için ekonomik fırsatlar sunmaktadır. Mühendislerin ve teknik yeniliklerin ülkesi ve ihracat dünya şampiyonu olarak biz sadece bir küresel enerji dönüşümünün ekonomik ve çevresel faydaları için diğerlerine ilham kaynağı olamazdık; biz aynı zamanda bunun için gerekli teknolojiyi de sağlayabilirdik - gerekirse karşılık gelen krediyle.

Ancak bu, kömüre para yok, bunun yerine yenilenebilire daha fazla enerji var anlamına gelir. Sonunda bir gün ötesi düşünülduğünde, bu süreç siyasi ve ekonomik açıdan karlı olur: Almanya daha fazla iklim koruma ve AB'de etkin bir enerji politikası için sadece güvenilir örnek bir öğrenci değil, aynı zamanda dünyada teknolojik bir lider olurdu. Yazık ki bu fırsat ta kaçırılmıştır.

Prof. Dr. Claudia Kemfert
DIW Berlin'de Enerji, Ulaştırma, Çevre Bölüm Başkanıdır.
Bu makale yazarın görüşlerini yansıtmaktadır.

http://www.diw.de/documents/publikationen/73/diw_01.c.497238.de/15-8-4.pdf